

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Środowiska

KSI.410.003.01.2022

**Pan
Przemysław Ligenza
Prezes Zarządu
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
ul. Konstruktorska 3a
02-673 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/038 Funkcjonowanie spółki Polskie Domy Drewniane SA

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie ul. Konstruktorska 3a, 02- 673 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Przemysław Ligenza, Prezes Zarządu, od 31 marca 2022 r. Poprzednio, w okresie objętym kontrolą, funkcję kierownika jednostki pełnili: <ul style="list-style-type: none">– Paweł Mirowski, p.o. Prezes Zarządu, od 24 lutego 2022 r. do 30 marca 2022 r.;– Maciej Chorowski, Prezes Zarządu, od 20 sierpnia 2020 r. do 23 lutego 2022 r.;– Dominik Bąk, p.o. Prezes Zarządu, od 1 czerwca 2020 r. do 19 sierpnia 2020 r.;– Piotr Woźny, Prezes Zarządu, od 30 sierpnia 2019 r. do 31 maja 2020 r.;– Marek Ryszka, p.o. Prezes Zarządu, od 26 lutego 2019 r. do 29 sierpnia 2019 r.;– Kazimierz Kujda, Prezes Zarządu, od 18 grudnia 2015 r. do 12 lutego 2019 r. (akta kontroli str. 6-19)
Zakres przedmiotowy kontroli	Sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad spółką Polskie Domy Drewniane SA ¹
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 29 sierpnia 2022 r. z uwzględnieniem dowodów powstałych przed okresem objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Środowiska
Kontroler	Jolanta Zielińska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KSI/38/2022 z 14 czerwca 2022 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: *PDD SA* lub *Spółka*.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej⁴ jako większościowy akcjonariusz w PDD SA, mimo posiadanych narzędzi umożliwiających nadzór nad działalnością Spółki, nie wykorzystywał ich w sposób skuteczny. Dopuszczał do funkcjonowania Spółki bez zatwierdzonej *Strategii Spółki na lata 2020-2023*⁵ oraz – od 2021 r. – bez planu wieloletniego.

Nadzoru właścicielskiego nie prowadzono w układzie realizacji celów i zadań ujętych w planach Spółki, bowiem NFOŚiGW nie posiadał informacji:

- o stopniu wykonania wskaźników i mierników zaplanowanych celów i zadań;
- o zgodności ich wykonania z planowanymi parametrami kwotowymi, a także o terminach realizacji zadań w odniesieniu do ustalonych harmonogramów, zawartych w *Planie operacyjnym na lata 2019-2020 Spółki Polskie Domy Drewniane SA*⁶ oraz w *Planie rzeczowo-finansowym na rok 2021 Spółki Polskie Domy Drewniane SA*⁷.

W Funduszu nie przestrzegano w pełni postanowień *Regulaminu nadzoru właścicielskiego w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*⁸ (§ 3 ust. 3 pkt 4; § 8 ust. 1 pkt 5, 8 i 11; ust. 7 pkt 8 i 9; ust. 8).

W nieprawidłowy sposób prowadzono *Bazę danych o Spółkach nadzorowanych przez NFOŚiGW*⁹ zarówno w zakresie umieszczania w niej wymaganych danych, jak i poziomu jej zabezpieczenia przed utratą lub nieuprawnioną zmianą danych, szczególnie w kontekście planowanego wzrostu zaangażowania Funduszu w inwestycje kapitałowe. Tym bardziej, że w *Strategii kapitałowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2022-2024*¹⁰ określono jako misję NFOŚiGW *Zaangażowanie kapitałowe NFOŚiGW efektywnym i skutecznym instrumentem wspierania działań na rzecz środowiska*.

Niezidentyfikowanie części ryzyk w kontrolowanym obszarze spowodowało, że ustalone procedury kontroli zarządczej i jej funkcjonowanie w NFOŚiGW nie były adekwatne do realizacji celu ww. zadania, a ustalone mechanizmy kontroli nie zminimalizowały ryzyka wystąpienia nieprawidłowości.

Na etapie powoływania PDD SA w NFOŚiGW założono, że biznesplan zostanie opracowany w Spółce, po jej zawiązaniu, a nie przed jej utworzeniem. W konsekwencji *Plan operacyjny na lata 2019-2020*, zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie, zawierał elementy biznesplanu oraz wskaźniki ekonomiczno-finansowe na okres kilkunastu miesięcy funkcjonowania Spółki.

Za racjonalne działanie NIK uznaje utworzenie Komitetu Przedsięwzięć Inwestycyjnych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (KPI) jako jednostki opiniotwórczo-doradczej Zarządu NFOŚiGW. Powinno to umożliwić kompleksową ocenę każdej inwestycji kapitałowej.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu sformułowano ocenę ogólną w formie opisowej.

⁴ Dalej: NFOŚiGW lub Fundusz.

⁵ Dalej: *Strategia Spółki*.

⁶ Dalej: *Plan operacyjny Spółki 2019-2020*.

⁷ Dalej: *Plan rzeczowo-finansowy Spółki 2021*.

⁸ Dalej: *Regulamin sprawowania nadzoru*.

⁹ Dalej: *Baza danych o spółkach*.

¹⁰ Dalej: *Strategia kapitałowa 2022-2024*.

III. Opis stanu faktycznego

1. Zapewnienie w organizacji NFOŚiGW nadzoru właścicielskiego nad działalnością PDD SA

Opis stanu faktycznego

W NFOŚiGW opracowano *Strategię kapitałową Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2018-2020*¹¹, którą Zarząd Funduszu zatwierdził uchwałą¹² z 15 maja 2018 r. Głównymi jej założeniami było m.in.: dążenie do zwiększenia efektywności i rentowności działalności spółek portfela podstawowego oraz aktywne korzystanie z prawa do dywidendy przysługującego NFOŚiGW; dokapitalizowanie spółek w przypadku zapotrzebowania na dodatkowy kapitał, podyktowane spodziewanymi przyszłymi korzyściami ekonomicznymi; efektywne sprawowanie nadzoru właścicielskiego spółek portfela podstawowego poprzez prowadzenie baz danych zawierających podstawowe dane finansowe oraz operacyjne spółek; analiza i monitorowanie sytuacji finansowej spółek; raportowanie o sytuacji spółek; regularne spotkania z przedstawicielami NFOŚiGW w radach nadzorczych spółek. Jako misję Strategii kapitałowej 2018-2020 określono *Zaangażowanie kapitałowe NFOŚiGW efektywnym i skutecznym instrumentem wspierania działań na rzecz środowiska*, a inwestycje kapitałowe miały być przeprowadzane na zasadach rynkowych, z których NFOŚiGW za swoje zaangażowanie kapitałowe oczekiwał każdorazowo ustalonej stopy zwrotu. Strategię kapitałową 2018-2020 uszczegółowiono w zakresie inwestycji kapitałowych NFOŚiGW w przedsiębiorstwa z branży energetyki cieplnej uchwałą Zarządu NFOŚiGW¹³ z 3 grudnia 2019 r. Od 17 lutego 2022 r. w NFOŚiGW obowiązywała Strategia kapitałowa 2022-2024 zatwierdzona przez Zarząd Funduszu uchwałą¹⁴ z 16 lutego 2022 r. Jako jeden z celów strategicznych Strategii kapitałowej 2022-2024 określono *Efektywne i skuteczne angażowanie zasobów NFOŚiGW dla realizacji celów i priorytetów środowiskowych*. Cel ten był realizowany poprzez *dopracowanie i wdrożenie rozwiązań organizacyjnych wspierających kapitałowe finansowanie ochrony środowiska i mieszanych form finansowania ochrony środowiska*. Nowe inwestycje kapitałowe miały być realizowane przede wszystkim w podmioty m.in. z obszarów związanych z rozwojem przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska. W Strategii kapitałowej 2022-2024 zawarto również stwierdzenie, z którego wynikało, że *Inwestycje kapitałowe NFOŚiGW przeprowadzane będą wyłącznie na zasadach rynkowych, tj. spełniać będą warunki prywatnego inwestora*.

(akta kontroli str. 2639-2643, 2648-2675)

W okresie objętym kontrolą za nadzór właścicielski nad PDD SA odpowiedzialne były kolejno: Departament Współpracy Regionalnej, Zespół Nadzoru Kapitałowego, Wydział Nadzoru Kapitałowego, Departament Monitoringu i Nadzoru Kapitałowego, Departament Analiz Finansowych, Departament Transformacji Energetyki (DTE)¹⁵. Zarząd NFOŚiGW uchwałą nr A/33/1/2018 z 4 czerwca 2018 r. zatwierdził, na wniosek dyrektora Departamentu Współpracy Regionalnej, zmiany w Regulaminie sprawowania nadzoru.

(akta kontroli str. 442-618)

¹¹ Dalej: *Strategia kapitałowa 2018-2020*.

¹² Nr A/28/2/22018.

¹³ Nr A/76/2/2019.

¹⁴ Nr A/12/1/2022.

¹⁵ Odpowiednio: uchwała Zarządu NFOŚiGW nr A/57/2/2018 z 25 września 2018 r.; uchwała Zarządu NFOŚiGW nr A/21/1/2019 z 2 kwietnia 2019 r.; uchwała Zarządu NFOŚiGW nr A/35/3/2019 z 3 czerwca 2019 r.; uchwała Zarządu NFOŚiGW nr A/27/4/2020 z 1 kwietnia 2020 r.; uchwała Zarządu NFOŚiGW nr A/50/2/2020 z 24 czerwca 2020 r.; uchwała Zarządu NFOŚiGW nr A/42/6/2022 z 26 czerwca 2022 r.

Po dokonaniu ww. zmiany Regulamin sprawowania nadzoru nie był zmieniany. Określał on szczegółowy zakres i sposób sprawowania nadzoru właścicielskiego nad działalnością spółek, w których NFOŚiGW był m.in. udziałowcem lub akcjonariuszem.

Ustalonymi celami nadzoru właścicielskiego były w szczególności:

- dążenie do zwiększenia efektywności i rentowności działalności spółek portfela podstawowego oraz korzystanie z prawa do dywidendy przysługującego NFOŚiGW w przypadku, kiedy pozwala na to sytuacja finansowa danej spółki;
- efektywne sprawowanie nadzoru właścicielskiego;
- wycofanie się z zaangażowania kapitałowego w spółkach z tzw. portfela resztówek.

Wyżej wymienione cele nadzoru właścicielskiego miały być realizowane poprzez m.in.:

- stosowanie obowiązujących przepisów prawa oraz regulacji i przepisów wewnętrznych dotyczących nadzoru właścicielskiego obowiązujących w NFOŚiGW;
- monitorowanie i ocenę działalności spółek i ich organów poprzez:
 - ✓ prowadzenie baz danych zawierających podstawowe dane finansowe oraz operacyjne spółek;
 - ✓ analizę i monitorowanie sytuacji finansowej spółek;
 - ✓ raportowanie o sytuacji spółek;
 - ✓ regularne spotkania z przedstawicielami NFOŚiGW w radach nadzorczych spółek.

(akta kontroli str. 444)

Do obowiązków komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA należało:

- prowadzenie Bazy danych o spółkach oraz kompletowanie i przechowywanie dokumentów niezbędnych do sprawowania nadzoru właścicielskiego, w tym m.in.: kopii pełnomocnictw osób reprezentujących NFOŚiGW na zgromadzeniach spółek¹⁶; protokołów i uchwał z tych zgromadzeń; dokumentów przedkładanych przez przedstawicieli; innych dokumentów dotyczących spółek, istotnych dla sprawowania nadzoru właścicielskiego;
- prowadzenie monitoringu działalności spółek portfela podstawowego poprzez analizowanie otrzymanych sprawozdań, planów finansowych i programów rozwoju, wyników finansowych oraz systematyczną ocenę kondycji ekonomiczno-finansowej spółek;
- dokonywanie oceny działalności spółek;
- monitorowanie sytuacji w spółkach na podstawie informacji uzyskanych w oparciu oraz zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi zasad i sposobu prowadzenia Bazy danych o Spółkach nadzorowanych przez NFOŚiGW*¹⁷;
- sporządzanie informacji, opinii i wniosków dla Zarządu NFOŚiGW i Rady Nadzorczej NFOŚiGW dotyczących spółek;
- przygotowywanie propozycji zmian w statutach i umowach spółek;
- utrzymywanie kontaktów z przedstawicielami w sprawach dotyczących danej spółki;
- przygotowywanie materiałów i dokumentów niezbędnych dla pełnomocników;
- egzekwowanie, za pośrednictwem przedstawicieli, rozliczenia przez spółki sposobu wykorzystania środków finansowych NFOŚiGW wniesionych do spółek.

(akta kontroli str. 444, 446)

¹⁶ W przypadku PDD SA: Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki i Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki

¹⁷ Dalej: *Wytyczne dot. bazy danych*.

W Regulaminie sprawowania nadzoru uregulowano oprócz zasad gromadzenia informacji dotyczących spółek również zasady: powoływania przez NFOŚiGW kandydatów na członków rad nadzorczych oraz odwoływania członków rad nadzorczych, postępowania przedstawicieli w radach nadzorczych, reprezentowania NFOŚiGW na zgromadzeniach spółek, wyznaczania pełnomocników NFOŚiGW na takie zgromadzenia, postępowania pełnomocników NFOŚiGW na zgromadzeniach spółek, postępowania NFOŚiGW przy wykonywaniu prawa głosu z zastawu lub użytkowania.

(akta kontroli str. 446-468)

Załącznikami do Regulaminu sprawowania nadzoru były m.in.: Wytyczne dot. bazy danych, wzór zakresu sprawozdania kwartalnego oraz wzór zakresu rocznej oceny działalności spółki. Wytyczne dot. bazy danych nakładały na przedstawiciela NFOŚiGW w spółce obowiązek przesyłania sprawozdania w formie pliku elektronicznego¹⁸ oraz zeskanowanego wydruku podpisanego przez niego w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, a ocenę roczną dotyczącą działalności spółki – do 90 dni po upływie danego roku. Zebrane informacje powinny zostać wprowadzone do Bazy danych o spółkach w terminie jednego miesiąca po terminach obowiązujących przedstawiciela NFOŚiGW. Wytyczne dot. bazy danych określały również zakres informacji wprowadzanych do Bazy danych o spółkach.

(akta kontroli str. 455-468)

Zgodnie z § 5 ust. 3 Regulaminu sprawowania nadzoru i § 23 ust. 3 statutu Spółki oraz na podstawie art. 25 ust. 1 w związku z art. 24 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym¹⁹, Prezes Zarządu NFOŚiGW wystąpił do Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych o wydanie opinii dotyczącej kandydatów na członków organu nadzorczego PDD SA.

(akta kontroli str. 1388-1389, 1390-1423)

Na podstawie § 11-14 Regulaminu sprawowania nadzoru²⁰ dyrektor komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA kierował wnioski do Zarządu NFOŚiGW m.in. w sprawach:

- wyrażenia zgody na odbycie Walnego Zgromadzenia PDD SA (zwyczajnego lub nadzwyczajnego), w tym w trybie art. 405 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych²¹, tj. bez formalnego zwołania walnego zgromadzenia;
- wyznaczenia przez Fundusz pełnomocników na Walne Zgromadzenie PDD SA;
- zobowiązania pełnomocników NFOŚiGW do głosowania w poszczególnych punktach porządku obrad zgodnie z instrukcją zawartą w danym wniosku.

Zarząd NFOŚiGW podejmował uchwały we wnioskowanym zakresie.

(akta kontroli str. 165-168, 242-247, 423-436, 453)

Na wniosek dyrektora komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA z 23 marca 2021 r. Zarząd NFOŚiGW powołał uchwałą²² z 29 marca 2021 r. KPI.

Według wyjaśnień dyrektora DTE: *W związku z wzrastającą liczbą planowanych inwestycji kapitałowych została zidentyfikowana potrzeba powołania Komitetu Przedsięwzięć Inwestycyjnych, jako ciała opiniodawczo-doradczego, które dokonuje*

¹⁸ Na adres: nadzor.wlascicielski@nfosigw.gov.pl.

¹⁹ Dz. U. z 2021 r., poz. 1933 ze zm.

²⁰ Stanowiącymi o zasadach: reprezentowania NFOŚiGW na zgromadzeniach spółek (§ 11), wyznaczania pełnomocników NFOŚiGW na zgromadzenia spółek (§ 12), postępowania pełnomocników NFOŚiGW na zgromadzeniach spółek (§ 13).

²¹ Dz. U. z 2022 r., poz. 1467 ze zm.; dalej: *k.s.h.*

²² Nr A/25/3/2021.

każdorazowo przed proponowaną transakcją całościowej oceny przedkładanych wniosków analizując je w każdym aspekcie. Przesłanką do powołania KPI było również odciążenie Prezesa Zarządu Funduszu od konieczności zapoznawania się szczegółowo z przedstawianymi, często obszernymi, materiałami dotyczącymi każdej inwestycji kapitałowej. W NFOŚiGW wzorowano się na funkcjonujących rozwiązaniach w bankach i funduszach inwestycyjnych.

(akta kontroli str. 2613, 2618-2621)

Uchwałą²³ z 12 kwietnia 2021 r. Zarząd NFOŚiGW zatwierdził *Regulamin Komitetu Przedsięwzięć Inwestycyjnych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*²⁴.

W myśl ww. regulaminu KPI była jednostką opiniodawczo-doradczą Zarządu NFOŚiGW działającą zgodnie z postanowieniami Strategii kapitałowej 2022-2024. Kompetencje, skład oraz sposób działania KPI określał Regulamin KPI.

Do zadań KPI należało udzielanie Zarządowi NFOŚiGW rekomendacji w sprawach:

- podejmowania przez Fundusz decyzji dotyczących:
 - ✓ nabycia lub objęcia udziałów lub akcji w spółkach (*wejście kapitałowe*);
 - ✓ zbycia, obciążenia lub umorzenia udziałów lub akcji w spółkach portfela podstawowego;
- realizacji przez spółkę z portfela podstawowego inwestycji finansowanych z programów priorytetowych Funduszu;
- konieczności podejmowania przez NFOŚiGW jako akcjonariusza/wspólnika w ramach walnego zgromadzenia decyzji dotyczących:
 - ✓ rozporządzenia składnikami aktywów trwałych, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym wniesienie jako wkładu do spółki lub spółdzielni;
 - ✓ nabycia składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości;
 - ✓ objęcia albo nabycia akcji innej spółki;
 - ✓ zbycia akcji innej spółki;
- dotyczących podejmowania decyzji w odniesieniu do spółki portfela podstawowego o pozostaniu Funduszu lub o wycofaniu zaangażowania kapitałowego (*wyjście*).

Przewodniczącym KPI był członek Zarządu NFOŚiGW nadzorujący komórkę odpowiedzialną za nadzór właścicielski nad PDD SA, zastępcą przewodniczącego – dyrektor tej komórki oraz jako członkowie KPI – m.in. dyrektor Departamentu Prawnego i pracownicy komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA. Przewodniczący KPI mógł zapraszać do udziału w posiedzeniach KPI innych pracowników Funduszu biorących udział obowiązkowo, z głosem doradczym. KPI podejmował decyzje w postaci rekomendacji, w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków.

(akta kontroli str. 2586-2596)

W *Regulaminie Organizacyjnym Biura Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*, obowiązującym w okresie objętym kontrolą, zawarto – w szczegółowym zakresie działania komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA – uregulowania dotyczące prowadzenia spraw związanych ze sprawowaniem nadzoru nad spółkami, w których NFOŚiGW jest współnikiem lub akcjonariuszem, m.in.:

- wykonywanie kwartalnych oraz rocznych analiz ekonomiczno-finansowych nadzorowanych spółek;

²³ Nr A/29/3/2021.

²⁴ Dalej: *Regulamin KPI*.

- wykonywanie czynności analitycznych związanych z obejmowaniem i nabywaniem udziałów lub akcji oraz za zbywaniem udziałów lub akcji w spółkach, w tym programowanie działań NFOŚiGW w zakresie nadzoru właścicielskiego;
- analizowanie wpływających do NFOŚiGW zapytań oraz wniosków dotyczących wsparcia kapitałowego oraz inicjowanie działań w zakresie nadzoru właścicielskiego;
- sporządzanie projektu strategii w zakresie nadzoru właścicielskiego.

(akta kontroli str. 597)

Zakresy obowiązków pracowników komórki odpowiedzialnej za nadzór właścielski nad PDD SA²⁵ były uszczegółowieniem zakresu działania tej komórki i wyczerpywały ten zakres.

(akta kontroli str. 1315-1350, 2574-2585)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Realizacja przez NFOŚiGW zadań w zakresie nadzoru właścielskiego nad działalnością PDD SA

Opis stanu
faktycznego

Zarząd NFOŚiGW uchwałą²⁶ z 23 stycznia 2019 r. wyraził zgodę m.in. na: zawiązanie Spółki przez NFOŚiGW wraz z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. (BOŚ); treść statutu PDD SA; objęcie przez NFOŚiGW 49 500 sztuk akcji o wartości nominalnej 1 000 zł każda w kapitale zakładowym Spółki wynoszącym 50 mln zł, tj. 99,0% akcji; wystąpienie do ministra właściwego do spraw środowiska o zgodę na objęcie ww. akcji; dokonanie wpłaty na kapitał zakładowy Spółki 198,0 tys. zł, po uzyskaniu wymaganych zgód na objęcie akcji w Spółce i po podpisaniu aktu notarialnego w sprawie zawiązania Spółki celem umożliwienia Spółce rozpoczęcia działalności. 25 stycznia 2019 r. Rada Nadzorcza NFOŚiGW wyraziła zgodę na objęcie ww. akcji²⁷. 26 marca 2019 r. Zarząd NFOŚiGW wyraził zgodę²⁸ na dokonanie wpłaty pierwszej transzy w wys. 457 855,20 zł na kapitał zakładowy Spółki.

W *Projekcie harmonogramu działań spółki [...] (PDD S.A.) od podpisania Aktu Notarialnego (założenie spółki) do końca czerwca 2019 r.*, stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały nr A/6/6/2019 Zarządu NFOŚiGW przewidziano m.in.:

- rozpoczęcie procedury zakupowej dla biznesplanu Spółki w lutym 2019 r.,
- prace nad biznesplanem Spółki – ciąg dalszy w marcu i w kwietniu 2019 r.,
- akceptację biznesplanu Spółki przez Radę Nadzorczą PDD SA i Nadzwyczajne Zgromadzenie PDD SA w maju 2019 r.,
- rozpoczęcie pierwszych inwestycji 11 maja 2019 r.,
- zakończenie pierwszej inwestycji 7 września 2019 r.

(akta kontroli str. 81-118, 2331-2333, 2597-2602)

Przed powołaniem Spółki nie przeprowadzono w NFOŚiGW szczegółowej analizy koncepcji jej działania oraz efektywności jej funkcjonowania, w tym planowanych kosztów i zapotrzebowania na kapitał, a także przewidywanych przychodów w kilkuletniej perspektywie.

Prezes Zarządu NFOŚiGW wyjaśnił, że z uwagi na to, iż NFOŚiGW został zobowiązany w art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska²⁹ do utworzenia Spółki i objęcia w niej akcji (maksymalny limit

²⁵ W okresie objętym kontrolą, w komórce odpowiedzialnej za nadzór właścielski nad PDD SA pracowali od 6 do 3 pracowników oraz kierownik/dyrektor tej komórki, a od 1 lipca 2022 r. również zastępca dyrektora DTE.

²⁶ Nr A/6/6/2019.

²⁷ Uchwała nr 23/19.

²⁸ Uchwała nr A/19/6/2019.

²⁹ Dz. U. poz. 1648.

zapotrzebowania na kapitał został określony z góry w art. 6 tej ustawy), przed przystąpieniem do Spółki nie prowadził takich analiz.

(akta kontroli str. 2634-2638)

Spółka została zawiązana przez przedstawicieli NFOŚiGW i BOŚ 5 marca 2019 r. aktem notarialnym³⁰, w którym ustalono brzmienie statutu PDD SA.

(akta kontroli str. 39-80)

W statucie akcjonariuszom – założycielom Spółki przyznano m.in. prawo do:

- otrzymywania informacji o finansowej i prawnej sytuacji Spółki na każde żądanie (§ 10 ust. 4 pkt 1);
- otrzymywania kopii wszystkich uchwał Rady Nadzorczej PDD SA oraz protokołów z jej posiedzeń (§ 10 ust. 4 pkt 2);
- otrzymywania sprawozdania finansowego sporządzonego na ostatni dzień roku obrotowego (dzień bilansowy) oraz pisemnego sprawozdania z działalności Spółki w tym okresie, niezwłocznie po wyrażeniu przez firmę audytorską opinii o sprawozdaniu z badania (§ 10 ust. 5).

Zarząd NFOŚiGW podejmował uchwały – na wniosek dyrektora komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA – w sprawie sposobu głosowania przedstawicieli Funduszu, dotyczącego przyjęcia i zmian w statucie Spółki.

(akta kontroli str. 645-654, 1571-1603)

Zgodnie z § 21 ust. 3 pkt 3 statutu Spółki do kompetencji Rady Nadzorczej PDD SA należało ustalenie szczegółowych warunków wynagrodzeń członków Zarządu Spółki, zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia PDD SA w sprawie kształtowania zasad i wysokości wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej Spółki oraz członków Zarządu Spółki – z uwzględnieniem zasad wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami³¹.

28 sierpnia 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PDD SA w organizacji podjęło: uchwałę³² w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki oraz uchwałę³³ w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzeń oraz ustalenia wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej Spółki. Wynagrodzenie całkowite członka Zarządu PDD SA zostało ustalone w określonej kwotowo części stałej wynagrodzenia miesięcznego oraz części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy Spółki. Część stała wynagrodzenia miesięcznego dla członka Zarządu PDD SA została określona od jednokrotności do trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego³⁴. Część zmienna wynagrodzenia została uzależniona od poziomu realizacji celów zarządczych i nie mogła przekroczyć 50% wynagrodzenia podstawowego w poprzednim roku obrotowym. Miesięczne wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej PDD SA ustalono jako iloczyn przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego oraz mnożnika 0,5. Dla przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki miesięczne wynagrodzenie zostało podwyższone o 10%.

(akta kontroli str. 119-164, 255-261)

³⁰ Repertorium A Nr 3089/2019.

³¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm.; dalej: *ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń*.

³² Nr 3/2019.

³³ Nr 4/2019.

³⁴ Ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 4 ust. 3 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń umożliwia określenie innej wysokości części stałej wynagrodzenia członka organu zarządzającego niż określona zgodnie z art. 2 ust. 2, jeśli przemawiają za tym wyjątkowe okoliczności dotyczące spółki albo rynku, na którym ona działa. W art. 4 ust. 3 ww. ustawy wymieniono okoliczności (w szczególności) uprawniające do określenia wysokości części stałej wynagrodzenia członka organu zarządzającego na podstawie tego przepisu, jednocześnie zobowiązując podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych, w przypadku oddania głosów za uchwałą ustalającą wysokość części stałej wynagrodzenia członka organu zarządzającego w wyższej wysokości niż określona zgodnie z ust. 2, do sporządzenia pisemnego uzasadnienia i publikacji go na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP).

Uchwałą³⁵ z 24 maja 2021 r. Zarząd NFOŚiGW zobowiązał przedstawicieli Funduszu m.in. do głosowania na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki za podjęciem uchwał w sprawach:

- *zasad kształtowania wynagrodzeń członkom Zarządu Spółki w brzmieniu przedstawionym przez Zarząd Spółki i ustaleniem części stałej wynagrodzenia miesięcznego dla Członka Zarządu Spółki w wysokości maksymalnie pięciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego [...];*
- *ustalenia zasad kształtowania wynagrodzeń oraz ustalenia wynagrodzeń członkom Rady Nadzorczej Spółki w brzmieniu przedstawionym przez Zarząd Spółki i mnożnikiem 0,75.*

(akta kontroli str. 631-644)

Uchwałami Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PDD SA: nr 16/2021 i nr 17/2021 z 26 maja 2021 r. dokonano ww. zmian. Dyrektor DTE wyjaśnił, że wynagrodzenie dla zarządu w Spółce nie przekroczyło czterokrotności wymiaru, dlatego uzasadnienie podwyższenia stałej części wynagrodzenia nie zostało zamieszczone w BIP Funduszu.

(akta kontroli str. 1359-1365)

W okresie objętym kontrolą PDD SA funkcjonowała bez zatwierdzonej przez Walne Zgromadzenie Strategii Spółki (przyjętej przez Zarząd Spółki 10 września 2020 r.). Dyrektor DTE wyjaśnił m.in., że PDD SA, jeszcze jako spółka w organizacji, działała w oparciu o Plan operacyjny Spółki 2019-2020, który został zatwierdzony 28 sierpnia 2019 r. uchwałą³⁶ Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki PDD SA w organizacji. Zagadnienie to szerzej omówiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1359-1368, 2296)

W Funduszu nie dokumentowano w formie pisemnej zgłaszanych oczekiwań członków Rady Nadzorczej PDD SA odnośnie do Strategii Spółki.

Zastępca dyrektora DTE wyjaśniła, że: *Podczas rozmów pomiędzy dyrektorem komórki sprawującej nadzór nad Spółką a członkiem Zarządu NFOŚiGW uzgodniono, że w początkowym okresie Spółka będzie działała w oparciu o Plan operacyjny na lata 2019-2020 a nie na podstawie Strategii działania Spółki. Nie posiadam wiedzy, czy wskutek powyższego uzgodnienia zostały sporządzone jakieś dokumenty sankcjonujące to uzgodnienie, np. decyzja członka Zarządu lub notatka służbowa dyrektora komórki sprawującej nadzór nad Spółką.*

(akta kontroli str. 2598)

³⁵ Nr A/44/4/2021.

³⁶ Nr 5/2019.

Dyrektor DTE wyjaśnił m.in., że w początkowym okresie prowadzone były rozmowy pomiędzy członkami Zarządu PDD SA a Radą Nadzorczą Spółki, w tym z przedstawicielem NFOŚiGW w Spółce. Ponadto stwierdził, że: *Spotkania były częste i dotyczyły ostatnich realizowanych i planowanych działań Spółki mających doprowadzić do opracowania planu operacyjnego oraz zarejestrowania Spółki, a także, że rozmowy, o których wyżej mowa, nie były dokumentowane, ponieważ to były spotkania robocze. Wyjaśnił również, że: Brak udokumentowania był spowodowany napiętym harmonogramem działań Spółki, w tym terminem opracowania i przyjęcia biznesplanu, tj. do 30 czerwca 2019 r. Brak materiałów dokumentujących spotkania i rozmowy z przedstawicielami Spółki był spowodowany wydawaniem dyspozycji i poleceń tym przedstawicielom, koniecznością realizacji wielu zadań, w tym organizacją Spółki w krótkim czasie, a także przekształcenia Spółki z Spółki w organizację w Spółkę zarejestrowaną w KRS.*

(akta kontroli str. 2608)

W opinii prawnej sporządzonej w Wydziale Prawnym NFOŚiGW 14 stycznia 2019 r. stwierdzono m.in., że: *Celem zapewnienia dbałości o wydatkowanie środków publicznych, w tym ich wydatkowanie w sposób celowy i oszczędny, NFOŚiGW winien uzależnić wypłatę pełnego wkładu na pokrycie kapitału zakładowego od uprzedniego zaakceptowania Biznesplanu [...] NFOŚiGW może, zachowując zasady wydatkowania środków publicznych, wstrzymać wypłatę pełnej kwoty na pokrycie kapitału zakładowego do czasu przedłożenia Biznesplanu i jego zaakceptowania, chociażby przez Radę Nadzorczą Spółki.*

(akta kontroli str. 104-106)

Również we wniosku do Zarządu NFOŚiGW³⁷ w sprawie wyrażenia zgody na zawiązanie PDD SA oraz objęcie 49 500 sztuk akcji w kapitale zakładowym Spółki – sporządzonym w komórce odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA³⁸ – stwierdzono m.in., że: *Główna pula płatności na pozostałą część kapitału zakładowego Spółki (ponad 49.000.000,00 zł) nastąpi po przedstawieniu przez Zarząd Spółki szczegółowego biznesplanu Spółki i jego zaakceptowaniu przez Radę Nadzorczą Spółki i Walne Zgromadzenie Spółki. W akcie zawiązania Spółki założyciele oświadczyli, że akcje obejmowane przez NFOŚiGW oraz BOŚ będą pokryte w całości wkładem pieniężnym przed zarejestrowaniem Spółki, i że zostanie wpłacone 50 mln zł. We wniosku do Zarządu NFOŚiGW w sprawie m.in. wyrażenia zgody na Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PDD SA w organizacji podano m.in., że w trakcie prac nad zawiązaniem Spółki ustalono, że w celu realizacji przez założycieli ustawowego obowiązku objęcia akcji i pokrycia kapitału zakładowego Spółki w wysokości wynikającej z ilości objętych akcji – mając jednocześnie na uwadze zapewnienie dbałości o wydatkowanie środków publicznych, w tym wydatkowanie ich w sposób celowy i oszczędny – akcjonariusze uzależnią wniesienie wkładów na pokrycie całego kapitału zakładowego od uprzedniego zaakceptowania przez organy PDD SA biznesplanu Spółki (który będzie stanowił podstawę działania Spółki). Założyciele ustalili, że dokonanie wpłat tytułem wniesienia wkładów na pokrycie kapitału zakładowego Spółki będzie następowało etapami, w tym ostatnia, największa wpłata w wysokości ponad 49 mln zł nastąpi dopiero po przedstawieniu przez Zarząd PDD SA biznesplanu Spółki i jego zaakceptowaniu przez organy Spółki.*

³⁷ Wniosek ten stanowił podstawę do podjęcia uchwały Zarządu NFOŚiGW nr A/6/6/2019 z 23 stycznia 2019 r.

³⁸ Według *Regulaminu Organizacyjnego Biura Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*; Departament Współpracy Regionalnej – uchwała Zarządu nr A/57/2/2018 z 25 września 2018 r., Zespół Nadzoru Kapitałowego – uchwała Zarządu nr A/21/1/2019 z 2 kwietnia 2019 r., Wydział Nadzoru Kapitałowego – uchwała Zarządu nr A/35/3/2019 z 3 czerwca 2019 r., Departament Monitoringu i Nadzoru Kapitałowego – uchwała Zarządu nr A/27/4/2020 z 1 kwietnia 2020 r., Departament Analiz Finansowych – uchwała Zarządu nr A/50/2/2020 z 24 czerwca 2020 r., Departament Transformacji Energetyki – uchwała Zarządu nr A/42/6/2022 z 26 czerwca 2022 r.

Zgodnie z art. 411 § 2 k.s.h. prawo głosu przysługuje od dnia pełnego pokrycia akcji, chyba że statut stanowi inaczej.

Plan operacyjny Spółki 2019-2020 – uznany jako biznesplan – został przyjęty przez Zarząd PDD SA w organizacji 4 lipca 2019 r.³⁹ oraz pozytywnie zaopiniowany przez Radę Nadzorczą PDD SA w organizacji 5 lipca 2019 r.⁴⁰ Plan ten nie mógł być zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Spółki ze względu na to, że statut Spółki nie przewidywał innego postępowania niż postępowanie wskazane w art. 411 § 2 k.s.h. Wobec powyższego akcjonariusze zawarli 11 lipca 2019 r. porozumienie⁴¹, w którym oświadczyli, że zatwierdzają Plan operacyjny Spółki 2019-2020, i jednocześnie zobowiązali się do podjęcia działań mających na celu doprowadzenie do głosowania przez Walne Zgromadzenie Spółki projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia tego planu. 15 lipca 2019 r. NFOŚiGW wpłacił ostatnią transzę środków na pokrycie kapitału zakładowego Spółki w wys. 48 487 744,80 zł. 28 sierpnia 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę⁴² zatwierdzającą Plan operacyjny Spółki 2019-2020.

(akta kontroli str. 42, 118, 261-262, 265-420, 423-426, 472-618, 2345, 2351, 2353-2355, 2397)

Zastępca dyrektora DTE wyjaśniła, że: *Zgodnie z przepisami KSH prawo głosu przysługuje od dnia pełnego pokrycia akcji, chyba że Statut stanowi inaczej i w związku z tym akcjonariusze 11 lipca 2019 r. podpisali porozumienie, na mocy którego zatwierdzili Plan operacyjny 2019-2020 i jednocześnie oświadczyli, że gdy tylko wykonywanie prawa głosu przez akcjonariuszy Spółki będzie możliwe, podejmą działania mające na celu doprowadzenie do głosowania przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie zatwierdzenia Planu operacyjnego.*

(akta kontroli str. 2601)

Na koniec 2019 r. Spółka wykazała stratę w wysokości 2 127,2 tys. zł wobec przyjętej w planie straty na poziomie 1 600,3 tys. zł. Na koniec 2020 r. strata Spółki wyniosła 4 999,6 tys. zł (planowano stratę w wys. 7 798,5 tys. zł), a na koniec 2021 r. – 6 864,8 tys. zł (planowano stratę w wys. 8 347,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 1310)

W komórce odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA nie monitorowano i nie wymagano od przedstawiciela Funduszu w Radzie Nadzorczej Spółki (np. w ramach składanych informacji kwartalnych) danych pokazujących stopień realizacji celów oraz zadań w układzie i w szczególności – przyjętych w Planie operacyjnym Spółki 2019-2020 oraz w Planie rzeczowo-finansowym Spółki 2021. Informacje kwartalne oraz roczne oceny dotyczące działalności Spółki były przekazywane przez przedstawiciela NFOŚiGW w PDD SA niezgodnie z trybem określonym w § 8 ust. 7 pkt 8 i pkt 9 Regulaminu sprawowania nadzoru. Ponadto przedstawiciel NFOŚiGW w PDD SA nie opiniował rocznych planów rzeczowo-finansowych, wieloletnich strategicznych planów Spółki oraz sprawozdań zarządu o wydatkach reprezentacyjnych, a także na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem. Zagadnienia te szerzej omówiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 451-452, 1182-1288, 1363, 1425-1532, 2293-2330. 2598-2599, 2607-2608)

³⁹ Uchwała nr 17/II/2019.

⁴⁰ Uchwała nr 14/2019/RN/I.

⁴¹ Zarząd NFOŚiGW wyraził zgodę na zawarcie porozumienia uchwałą nr A/42/1/2019 z 10 lipca 2019 r.

⁴² Nr 5/2019.

Zamiast danych, o których wyżej mowa, przedłożono zestawienie rachunków zysków i strat oraz bilansów Spółki za lata 2019-2021 ze wskazaniem stopnia wykonania planu (w %). W przypadku rachunków zysków i strat wybrane odchylenia wykonania od planu wyniosły:

- w 2019 r. – 114% kosztów działalności operacyjnej, 133% straty z działalności gospodarczej i 133% straty netto;
- w 2020 r. – 73% kosztów działalności operacyjnej, 64% straty z działalności gospodarczej i 64% straty netto;
- w 2021 r. – 26% kosztów działalności operacyjnej, 82% straty z działalności gospodarczej i 82% straty netto.

W przypadku bilansów wybrane odchylenia wykonania od planu kształtowały się następująco:

- po stronie aktywów:
 - w 2019 r. – aktywa trwale 5%, aktywa obrotowe 89% (w tym zapasy 1%), aktywa razem 83%;
 - w 2020 r. – aktywa trwale 289%, aktywa obrotowe 16% (w tym zapasy 19%), aktywa razem 16%;
 - w 2021 r. – aktywa trwale 1%, aktywa obrotowe 89% (w tym zapasy 57%), aktywa razem 46%;
- po stronie pasywów:
 - w 2019 r. – kapitał własny 98%, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania 3%, suma pasywów 83%;
 - w 2020 r. – kapitał własny 18%, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania 3%, suma pasywów 16%;
 - w 2021 r. – kapitał własny 46%, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania 46%, suma pasywów 46%.

(akta kontroli str. 1310-1312)

W komórce odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA prowadzono Bazę danych o spółkach niezgodnie z Wytycznymi dot. bazy danych. Zagadnienie to szerzej omówiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 443-455, 2603-2604)

Uchwałami: z 30 czerwca 2020 r., z 24 maja 2021 r. i z 28 czerwca 2022 r.⁴³ Zarząd NFOŚiGW – na wnioski komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA – zobowiązał pełnomocników NFOŚiGW do głosowania na zwyczajnym walnym zgromadzeniu Spółki m.in. za zatwierdzeniem sprawozdań finansowych Spółki, sprawozdań Zarządu PDD SA z działalności Spółki, sprawozdań z działalności Rady Nadzorczej PDD SA; a także za udzieleniem absolutorium członkom Zarządu Spółki oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki. Wnioski komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA zawierały podstawowe dane finansowe i informacje o działalności i zamierzeniach inwestycyjnych Spółki, a także wskazywały na pozytywne opinie sprawozdań wydanych przez Radę Nadzorczą PDD SA oraz przez biegłego rewidenta. We wniosku powołano się na nieistniejący dokument Zarządu Spółki pn. *Strategia Inwestycji Nieruchomościowych PDD S.A.* Zagadnienie to szerzej omówiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 619-654)

Wymienione wyżej sprawozdania: za okres od 5 marca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., za rok 2020 i za rok 2021 zatwierdzono uchwałami Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, odpowiednio: 1 lipca 2020 r., 26 maja 2021 r. i 29 czerwca

⁴³ Odpowiednio: nr A/52/1/2020, nr A/44/4/2021 i nr A/42/2/2022.

2022 r. W tych samych terminach Zwyczajne Walne Zgromadzenie PDD SA udzieliło absolutorium Zarządowi Spółki oraz Radzie Nadzorczej Spółki.

(akta kontroli str. 655-956, 890-956, 2691-2749)

Zarząd NFOŚiGW 21 kwietnia 2021 r. i Rada Nadzorcza NFOŚiGW 30 kwietnia 2021 r. podjęli uchwały⁴⁴, odpowiednio, wyrażającą zgodę oraz zatwierdzającą wniosek Zarządu NFOŚiGW dotyczący objęcia akcji Spółki w wys. 70 mln zł. Uchwały te podjęto na wniosek komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA, w związku z wnioskiem Zarządu Spółki, w którym wskazano, że dokapitalizowanie zostanie przeznaczone na dokończenie 2 pilotażowych inwestycji w sposób umożliwiający ich w pełni rentowną komercjalizację oraz realizację kolejnych akwizycji gruntów, na których zostaną zrealizowane następne inwestycje, wynikające z celów ustawowych, strategicznych oraz rocznych, realizowanych przez Spółkę. We wniosku komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA przywołano Strategię Spółki, pomimo że nie została ona zatwierdzona. Zagadnienie to szerzej omówiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Rekomendacją nr 1/2021 z 16 kwietnia 2021 r. KPI udzielił pozytywnej rekomendacji dotyczącej dokapitalizowania Spółki oraz podwyższenia kapitału zakładowego o 70 mln zł i objęcia akcji Spółki na tę kwotę. Dyrektor DTE wyjaśnił m.in., że KPI zapoznał się z całością przedstawionej dokumentacji, zadawał Spółce dodatkowe pytania, a po uzyskaniu na nie odpowiedzi, rekomendował Zarządowi NFOŚiGW dokonanie tej transakcji. Podniesienie kapitału zakładowego PDD SA o 70 mln zł, zgodnie z oceną KPI, spełniało warunki testu prywatnego inwestora.

(akta kontroli str. 1020-1102, 2213-2292, 2613)

NFOŚiGW uzyskała 6 lipca 2021 r., zgodnie z art. 411 ust. 6a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska⁴⁵, aprobatę Ministra Klimatu i Środowiska na objęcie przez NFOŚiGW akcji PDD SA.

W informacji kwartalnej Członek Rady Nadzorczej PDD S.A. – przedstawiciel NFOŚiGW w Spółce i jednocześnie Przewodniczący Rady Nadzorczej Spółki (będący także dyrektorem komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA), podał m.in.:

- za I kwartał 2021 r. – *Spółka wykazała stratę netto na poziomie niższym niż planowany, z uwagi na [...] niższe koszty sprzedaży, które wynikają z przesunięcia kosztów w czasie ze względu na oczekiwanie na podwyższenie kapitału zakładowego Spółki;*
- za II kwartał 2021 r. – *Spółka wykazała stratę netto w wysokości 2 670 190,09 zł, wobec założonej w ostatecznej wersji Planu Rzeczowo-Finansowego 5 093 239,66 zł. Różnica wynika z niższych kosztów funkcjonowania Spółki w związku z przesunięciem realizacji kilku projektów z uwagi na brak podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w zakładanym terminie.*

Z powyższego zapisu wynika, że wystąpienie Spółki o podwyższenie kapitału zakładowego (30 marca 2021 r.) oraz jej dokapitalizowanie (27 lipca 2021 r.) nie zostało zharmonizowane z uzasadnionymi potrzebami Spółki.

(akta kontroli str. 1019, 1103, 1156, 1178, 1481-1482, 1495)

Odnosnie do negatywnych skutków rzeczowych i/lub finansowych spowodowanych długą procedurą dokapitalizowania Spółki, dyrektor DTE wyjaśnił: *Nastąpiło wyhamowanie akcji marketingowo-reklamowej budowanych osiedli oraz zakup działek przeznaczonych pod budowę osiedla w Lublinie. Na pewno brak środków miał negatywne skutki jeśli chodzi o przyszłą sprzedaż budowanych osiedli w Łodzi*

⁴⁴ Uchwała Zarządu PDD SA nr A/33/1/2021 oraz uchwała Rady Nadzorczej PDD SA nr 86/21.

⁴⁵ Dz.U. z 2021 poz. 1973, ze zm.; dalej: Poś.

i Choroszczy w postaci braku akcji reklamowej i promocyjnej o budowanych osiedlach umożliwiających wcześniejszą ich komercjalizację po zakończeniu inwestycji. W przypadku nieruchomości brak środków oznaczał zawieszenie rozmów Spółki z potencjalnymi sprzedającymi działki w Lublinie.

(akta kontroli str. 2610)

Zastępca dyrektora DTE wyjaśniła, że NFOŚiGW nie poniósł żadnych dodatkowych kosztów związanych z nadzorem nad PDD S.A.

(akta kontroli str. 439)

Nie przedłożono do zatwierdzenia, do 30 marca 2022 r. – zgodnie ze statutem PDD SA – planu rzeczowo-finansowego Spółki na 2022 r.

Dyrektor DTE wyjaśnił, że: *Plan rzeczowo-finansowy na 2022 r. nie został przygotowany i przedstawiony na posiedzeniu RN Spółki w obowiązującym terminie. O fakcie tym został poinformowany ustnie Prezes Zarządu i Wiceprezes Zarządu NFOŚiGW. Była to jedna z pierwszych rozmów z nowym Prezesem NFOŚiGW Przemysławem Ligenzą. Prezes Spółki PDD SA złożył rezygnację, natomiast jego zastępca zakończył kadencję 29 czerwca 2022 r. Nowy Prezes Spółki wybrany 29 czerwca 2022 r. został zobowiązany przez Przewodniczącego RN Spółki do przedłożenia skorygowanego Planu rzeczowo-finansowego na 2022 r. po 3 miesiącach od daty powołania.*

(akta kontroli str. 2612-2613)

Dyrektor DTE, oceniając po prawie 3 latach funkcjonowania PDD SA trafność wielkości zaangażowania finansowego NFOŚiGW w PDD SA, w kontekście uzyskanych dotychczas efektów rzeczowo-finansowych w porównaniu do pierwotnie zakładanych wyników stwierdził, że: *Z punktu widzenia zakładanej sprzedaży (komercjalizacji) wybudowanych osiedli, osiągnięte wyniki nie są zadawalające. Z punktu widzenia nabytego majątku (nieruchomości gruntowych) Spółka nie straciła wydatkowanych środków, gdyż operaty szacunkowe wykonane przy okazji badania Spółki przez biegłego rewidenta za 2021 r. wykazały wzrost wartości zakupionych nieruchomości.*

W świetle powyższej oceny dyrektor DTE wyraził następującą opinię dotyczącą celowości i gospodarności dalszego zaangażowania środków finansowych NFOŚiGW na podwyższanie kapitału zakładowego Spółki oraz ewentualnego wycofania się NFOŚiGW z udziału w PDD SA i zbycie akcji tej Spółki, po uprzedniej zmianie przepisów Poś: *Kluczowe będzie posiadanie przez Spółkę własnego zakładu produkcyjnego drewnianych elementów konstrukcyjnych i przyjęcie Strategii Spółki zakładającej samodzielne realizowanie inwestycji. Realizacja obu tych elementów powinna uzasadniać zasilenie kapitałowe Spółki na przyszłość. Wskazany byłoby, moim zdaniem, przeniesienie Spółki do podmiotu, który ma większe doświadczenia na rynku nieruchomości, zarówno w obszarze realizacji inwestycji jak również w obrocie nieruchomościami.*

(akta kontroli str. 2613-2614)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W komórce merytorycznej sprawującej nadzór właścicielski nad Spółką nie sporządzono dla Zarządu NFOŚiGW informacji o braku zaopiniowania przez Radę Nadzorczą PDD SA Strategii Spółki (przyjętej przez Zarząd PDD SA 10 września 2020 r.), mimo że sporządzanie takich informacji, a także opinii i wniosków należało – zgodnie z § 3 ust. 3 pkt 4 Regulaminu sprawowania nadzoru – do obowiązków komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA.

(akta kontroli str. 119-164, 443-454, 2598)

Dyrektor DTE wyjaśnił m.in., że: *Z uwagi na fakt, iż członkowie Rady Nadzorczej (w tym przedstawiciele NFOŚiGW) po wnikliwej ocenie i analizie stwierdzili, że przedłożony przez Zarząd projekt Strategii Spółki na lata 2020-2023, był wielowątkowy i bardzo obszerny oraz wskazywał wiele ambitnych i w ocenie Rady Nadzorczej praktycznie niemożliwych do spełnienia w 3-letniej perspektywie ścieżek rozwoju, co budziło uzasadnione wątpliwości członków Rady Nadzorczej Spółki, dlatego Rada Nadzorcza nie zaopiniowała pozytywnie przedstawionej Strategii przekazując Zarządowi swoje uwagi [...] W mojej ocenie Spółka mogła funkcjonować mając zatwierdzony Plan operacyjny na lata 2019-2020, a także później na rok 2021 r. i 2022 r. [...] Strategia Spółki jest według mnie opracowaniem przydatnym lecz niekoniecznym, stąd uważałem, że nie ma takiej potrzeby by informować Zarząd NFOŚiGW o braku Strategii Spółki.*

(akta kontroli str. 1359-1360, 2612)

Zastępca dyrektora DTE wyjaśniła m.in., że: *Podczas rozmów pomiędzy dyrektorem komórki sprawującej nadzór nad Spółką a członkiem Zarządu NFOŚiGW uzgodniono, że w początkowym okresie Spółka będzie działała w oparciu o Plan operacyjny na lata 2019-2020 a nie na podstawie Strategii działania Spółki. Nie posiadam wiedzy, czy wskutek powyższego uzgodnienia zostały sporządzone jakieś dokumenty sankcjonujące to uzgodnienie, np. decyzja członka Zarządu lub notatka służbowa dyrektora komórki sprawującej nadzór nad Spółką [...] Materiałami dokumentującymi działalność Rady Nadzorczej są protokoły sporządzane z posiedzeń [...] Protokoły nie mają charakteru stenogramów, a jedynie oddają charakter i zakres omawianych tematów.*

(akta kontroli str. 2598)

Strategia Spółki, jako dokument wyznaczający kierunki i sposób funkcjonowania PDD SA w określonym kilkuletnim horyzoncie czasowym, jest podstawowym dokumentem w tym zakresie i o jej braku powinien zostać poinformowany – w formie przewidzianej w Regulaminie sprawowania nadzoru – Zarząd NFOŚiGW. Ponadto przytoczone wyżej wyjaśnienia zastępcy dyrektora DTE odnoszą się do dokumentu obowiązującego w latach 2019-2020, a nie w latach 2020-2023, które były objęte niezatwierdzoną Strategią Spółki. W konsekwencji PDD SA od 2021 r. funkcjonowała bez planu wieloletniego.

Nieposiadanie przez Zarząd Funduszu informacji o braku dokumentu zawierającego strategię Spółki na najbliższe lata wskazuje na niezachowanie w NFOŚiGW standardu określonego w pkt 17 *Komunikacja wewnętrzna* części II. *Standardy kontroli zarządczej* lit. D. *Informacja i komunikacja* załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁴⁶. Zgodnie z tym standardem należy zapewnić m.in. efektywne mechanizmy przekazywania ważnych informacji w obrębie struktury organizacyjnej jednostki.

2. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 11 Regulaminu sprawowania nadzoru do podstawowych kompetencji i obowiązków przedstawicieli NFOŚiGW w spółkach było m.in. stałe monitorowanie oraz ocena stopnia realizacji przyjętych przez Spółkę – w planie rzeczowo-finansowym lub w strategicznych planach wieloletnich – parametrów ekonomicznych, docelowych wyników ekonomiczno-finansowych oraz zleconych konkretnych zadań do wykonania w Spółce.

W komórce odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA nie wymagano od przedstawiciela NFOŚiGW w Radzie Nadzorczej Spółki danych pokazujących stopień realizacji celów i zadań, w tym stopień wykonania wartości referencyjnych

⁴⁶ Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84., dalej: *komunikat nr 23 MF*.

przyjętych mierników w układzie i w szczególności określonej w planach Spółki: operacyjnym na lata 2019-2020 oraz rzeczowo-finansowym na 2021 r. W komórce odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA nie monitorowano również danych, o których wyżej mowa.

(akta kontroli str. 450, 1182-1288, 2598-2598, 2607-2608)

Ponadto w informacjach kwartalnych przedstawiciela NFOŚiGW w Radzie Nadzorczej Spółki nie zawarto informacji o stopniu realizacji przyjętych przez Spółkę – w planie rzeczowo-finansowym lub w strategicznych planach wieloletnich – parametrów ekonomicznych, docelowych wyników ekonomiczno-finansowych oraz zleconych konkretnych zadań do wykonania w Spółce, chociaż był taki wymóg zawarty w pkt 4 załącznika nr 3 do Regulaminu sprawowania nadzoru.

(akta kontroli str. 462-465, 1425-1532)

Zastępca dyrektora DTE wyjaśniła, że: *Spółka przedstawiała komplet dokumentów, które zgodnie z przepisami prawa są wymagane do zamknięcia roku obrotowego. Dokumenty finansowe były zawsze badane przez biegłego rewidenta. Sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie Zarządu były przyjmowane przez Zarząd Spółki, opiniowane przez RN wraz ze stosownymi uchwałami z badania i sprawozdaniami z oceny tych dokumentów przedkładane walnemu zgromadzeniu. Dodatkowo mechanizmem służącym ocenie celów realizowanych przez Zarząd Spółki była ocena dokonywana przez RN Spółki przy okazji podejmowania decyzji dot. oceny stopnia realizacji celów rocznych i związanych z tym wypłat wynagrodzenia zmiennego Zarządu Spółki.*

(akta kontroli str. 2598-2599)

Dyrektor DTE wyjaśnił, że: *Spółka była oceniana z punktu widzenia realizacji celów zarządczych wyznaczonych dla Zarządu. Realizacja planów finansowych była omawiana na posiedzeniach RN. Realizacja rzeczowa była przedstawiana w postaci informacji od Zarządu o realizacji zakupów nieruchomości, postępu realizacji inwestycji oraz postępu sprzedaży po zrealizowaniu inwestycji.*

Uważam, że informacje przedstawiane przez Spółkę na posiedzeniach RN w zakresie realizowanej sprzedaży w połączeniu z informacją finansową były wystarczającymi informacjami dla sprawowania nadzoru właścicielskiego.

Podstawową konstrukcją celów zarządczych były wskaźniki/mierniki ujęte w Planie rzeczowo-finansowym uzupełnione o zapisy dotyczące celów niewymiernych ustalone dla każdego członka Zarządu. Cele zarządcze wynikały z agregacji celów określonych w Planie rzeczowo-finansowym uzupełnione o wyżej przywołane cele niewymierne.

Ponadto Dyrektor wyjaśnił, że DTE nie posiada informacji o stopniu wykonania wskaźników i mierników celów i zadań – zawartych w Planie operacyjnym Spółki 2019-2020 i w Planie rzeczowo-finansowym Spółki 2021 – oraz zgodności wykonania z planowanymi parametrami kwotowymi, a także informacji o terminach realizacji zadań w odniesieniu do terminów ustalonych w harmonogramach zamieszczonych w tych planach. Podał także, że nadzoru właścicielskiego nie prowadzono w układzie realizacji celów i zadań ujętych w ww. planach Spółki.

(akta kontroli str. 2607-2608)

W trakcie kontroli przedłożono kontrolującemu uchwały Rady Nadzorczej Spółki w sprawie ustalenia wskaźników określających wykonanie celów zarządczych na rok 2020 oraz na rok 2021, wartości referencyjnych oraz trybu i sposobu oceny ich wykonania dla Prezesa Zarządu oraz dla Członka Zarządu ds. Handlowych wraz z indywidualnymi kartami celów na dany rok jako udokumentowanie osiągniętych rezultatów działalności PDD SA oraz wyników finansowych.

Ustalane cele zarządcze dla ww. osób oraz ich wartości referencyjne nie były tożsame z celami oraz miernikami i ich wartościami referencyjnymi wyznaczonymi do osiągnięcia w Planie operacyjnym Spółki 2019-2020 oraz w Planie rzeczowo-finansowym Spółki 2021.

(akta kontroli str. 1289-1304, 1182-1288)

Nieprowadzenie przez komórkę odpowiedzialną za nadzór właścicielski nad PDD SA nadzoru m.in. poprzez monitorowanie danych pokazujących stopień realizacji celów i zadań w układzie i w szczególności – przyjętych w Planie operacyjnym Spółki 2019-2020 oraz w Planie rzeczowo-finansowym Spółki 2021, a także poprzez monitorowanie stopnia wykonania mierników ujętych w tych planach, było postępowaniem niezgodnym z § 8 ust. 1 pkt 11 Regulaminu sprawowania nadzoru oraz z pkt 4 załącznika nr 3 do tego regulaminu.

Brak informacji o osiągniętych celach i zadaniach zawartych w ww. planach Spółki uniemożliwił rzetelną ocenę stopnia wykonania planów Spółki w latach 2019-2021, która jest niezbędna do sprawowania przez NFOŚiGW skutecznego nadzoru właścicielskiego nad PDD SA. Nieposiadanie przez DTE tych informacji wskazuje na niezachowanie w NFOŚiGW standardu określonego w pkt 18 *Komunikacja zewnętrzna* części II. *Standardy kontroli zarządczej* lit. D. *Informacja i komunikacja* załącznika do komunikatu nr 23 MF. Zgodnie z tym standardem należy zapewnić efektywny system wymiany ważnych informacji z podmiotami zewnętrznymi mającymi wpływ na osiąganie celów i realizację zadań.

3. Przedstawiciel NFOŚiGW w PDD SA przekazywał informacje kwartalne dotyczące działalności Spółki oraz roczne oceny dotyczące działalności Spółki do komórki odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad PDD SA niezgodnie z trybem określonym w § 8 ust. 7 pkt 8 i pkt 9 Regulaminu sprawowania nadzoru, tj. informacji tych nie przekazywał drogą mailową na adres: nadzor.wlascielski@nfosigw.gov.pl.

(akta kontroli str. 451-452, 1425–1532)

Ponadto przedmiotowe informacje przekazywane były bez udokumentowania daty ich przekazania do DTE i w związku z tym niemożliwym było ustalenie, czy informacje te przekazane były w terminach określonych w § 8 ust. 8 Regulaminu sprawowania nadzoru, tj. informacje kwartalne – w terminie 30 dni od zakończenia kwartału, a oceny roczne – w terminie do 90 dni od zakończenia roku.

Dyrektor DTE wyjaśnił, że: *Jako przedstawiciel NF pracujący w komórce nadzorującej Spółkę przekazuję informacje napisane osobiście do sąsiedniego pokoju. W planowanej zmianie regulaminu przewidziano oprócz drogi e-mailowej również formę papierową. Obecnie obowiązujący zapis w Regulaminie był spowodowany tym, iż w spółkach nie było pracowników NFOŚiGW jako przedstawicieli w radach nadzorczych spółek i pozyskiwanie danych było utrudnione. Nie posiadam pokwitowania z terminem przekazania poszczególnych informacji i ocen.*

(akta kontroli str. 452, 2614)

4. Wytyczne dot. bazy danych – stanowiące załącznik nr 1 do Regulaminu sprawowania nadzoru – określały zakres informacji, jaki powinien zostać wprowadzony do Bazy danych o spółkach. Kontrola wykazała, że spośród informacji wymaganych do zamieszczenia w Bazie danych o spółkach nie wprowadzono następujących danych dotyczących PDD SA:
 - a) telefonu do prezesa zarządu,
 - b) formy objęcia akcji/udziałów przez NFOŚiGW,
 - c) daty powołania w skład zarządu i daty odwołania,

- d) wskazania podmiotu reprezentowanego w radzie nadzorczej,
- e) daty powołania do rady nadzorczej i daty odwołania z rady nadzorczej,
- f) telefonu i adresu poczty elektronicznej (e-mail) przedstawiciela NFOŚiGW w radzie nadzorczej,
- g) określenia rodzaju i terminu upływu kadencji rady nadzorczej,
- h) liczby posiedzeń odbytych przez radę nadzorczą w okresie sprawozdawczym oraz liczby przedstawicieli NFOŚiGW w radzie nadzorczej biorących udział w poszczególnych posiedzeniach,
- i) danych dotyczących zatrudnienia w spółce.

(akta kontroli str. 443-455, 2603-2604)

Ponadto, ze względu na prowadzenie Bazy danych o spółkach w programie Excel, dane w zakresie wymienionym wyżej (pod lit. c, e i g) aktualizowano nadpisując na poprzednie dane, co powodowało utratę wcześniej wprowadzonych danych. Nie była więc możliwa ocena zachowywania wymogu wprowadzania wymaganych danych do Bazy danych o spółkach w terminach określonych w pkt 4 lit. c Wytycznych dot. bazy danych, tj. do ostatniego dnia drugiego miesiąca po upływie danego kwartału, a w przypadku informacji rocznych – do ostatniego dnia kwietnia następnego roku.

(akta kontroli str. 443-455)

Dyrektor DTE wyjaśnił, że: *W założeniach, Baza danych miała być narzędziem umożliwiającym gromadzenie podstawowych informacji o spółkach w układzie narastającym i była przygotowana samodzielnie przez pracowników nadzoru z wykorzystaniem ogólnodostępnych narzędzi, tj. Excel. Ponoszenie dodatkowych kosztów na zlecenie wykonania w innej technologii takiej Bazy, ze względu na niewielką skalę nadzorowanych podmiotów, nie było opłacalne.*

(akta kontroli str. 2614)

Baza danych o spółkach prowadzona była nierzetelnie. Ponadto sposób jej prowadzenia nie zabezpieczał przed utratą lub zmianą danych. Podkreślić przy tym należy, że wewnętrzne uregulowania Funduszu dotyczące Bazy danych o spółkach nie były przestrzegane w komórce organizacyjnej NFOŚiGW, której dyrektor wcześniej wnioskował o przyjęcie takich rozwiązań.

Należy także zauważyć – w kontekście nieopłacalności wykonania Bazy danych o spółkach w innej technologii ze względu na niewielką skalę nadzorowanych podmiotów – że w Strategii kapitałowej 2022-2024 zapisano: *W perspektywie lat 2022-2024 Strategia Kapitałowa zakłada dalszy rozwój finansowania inwestycji prośrodowiskowych przy pomocy zaangażowania kapitałowego Narodowego Funduszu. Oznacza to, że w procesie realizacji tej Strategii będzie przybywać podmiotów, których dane powinny być umieszczane w Bazie danych o spółkach.*

Prowadzenie Bazy danych o spółkach niezgodnie z Wytycznymi dot. bazy danych wskazuje na niezachowanie w Funduszu standardu określonego w pkt 11 *Nadzór* części II. *Standardy kontroli zarządczej* lit. C. *Mechanizmy kontroli* załącznika do komunikatu nr 23 MF. Zgodnie z tym standardem należy prowadzić nadzór nad wykonaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji.

5. Przygotowany w komórce odpowiedzialnej za nadzór właścicielski nad Spółką *Wniosek do Zarządu NFOŚiGW* oraz wniosek Zarządu NFOŚiGW do Rady Nadzorczej NFOŚiGW o dokapitalizowanie Spółki 70 mln zł zawierały, odpowiednio, w *Opisie przedmiotu wniosku* oraz w *Uzasadnieniu podwyższenia kapitału zakładowego*, przywołanie Strategii Spółki, mimo że dokument ten nie został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Spółki. Ponadto we wnioskach

wskazano na główne założenia dotyczące kierunków rozwoju PDD SA w Strategii Spółki przyjętej przez Zarząd Spółki⁴⁷.

(akta kontroli str. 1019-1154, 2223-2243)

Dyrektor DTE wyjaśnił, że: *Zarząd Spółki PDD SA prowadził prace nad realizacją kluczowego zadania dla Spółki związanego z pozyskaniem i utworzeniem zakładu wytwarzającego elementy konstrukcyjne drewniane w technologii modułowej. Na tym etapie, tj. na dzień 30 marca 2020 r. prowadzone były prace nad sprawdzeniem możliwości pozyskania z rynku bądź budowy od podstaw zakładu produkującego elementy konstrukcyjne modułowe domów drewnianych. W związku z powyższym, że przyjęta przez Zarząd Strategia była realizowana w zakresie pozyskania takiego zakładu, lecz bez przedstawienia kompletu analiz dotyczących go, przyjęcie Strategii Spółki nie było możliwe. W przeciwnym przypadku, gdyby Strategia została pozytywnie zaopiniowana przez RN Zarząd Spółki i przyjęta przez walne zgromadzenie Spółki, Zarząd Spółki miałby otwarte możliwości do podnoszenia kapitału do wysokości zapisanej w zaakceptowanej Strategii Spółki. Kwoty były bardzo duże, rzędu powyżej 100 mln zł, co oznaczałoby pozwolenie Zarządowi Spółki na wydatkowanie takich środków.*

(akta kontroli str. 2606-2607)

Powolywanie się w dokumentach NFOŚiGW, w tym we *Wniosku do Zarządu NFOŚiGW*, na niezatwierdzoną Strategię Spółki było działaniem nierzetelnym. Ponadto powolywanie się w ww. dokumentach NFOŚiGW na założenia dotyczące kierunków rozwoju PDD SA, podczas gdy – według wyjaśnień dyrektora DTE – stanowiły one podstawową przyczynę braku wydania przez Radę Nadzorczą Spółki pozytywnej opinii dla Strategii Spółki, było postępowaniem mogącym wprowadzić w błąd zarówno KPI, Zarząd NFOŚiGW, jak i Radę Nadzorczą NFOŚiGW, którzy podejmowali uchwały biorąc pod uwagę niezaakceptowane założenia kierunków rozwoju Spółki zawarte w uzasadnieniach przedmiotowych wniosków.

6. Zgodnie z postanowieniem § 8 ust. 1 pkt 5 oraz § 8 ust. 1 pkt 8 Regulaminu sprawowania nadzoru do podstawowych kompetencji i obowiązków przedstawicieli w spółkach portfela podstawowego należy odpowiednio opiniowanie rocznych planów rzeczowo-finansowych, wieloletnich strategicznych planów Spółki oraz opiniowanie sprawozdań zarządu o wydatkach reprezentacyjnych, a także na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem.

W przypadku Spółki, dokumenty o których wyżej mowa, nie zostały zaopiniowane przez przedstawiciela Funduszu zasiadającego w Radzie Nadzorczej PDD SA.

Dyrektor DTE wyjaśnił, że opiniowanie ww. dokumentów *odbywa się na posiedzeniach Rady Nadzorczej i NFOŚiGW nie wymaga przedstawiania opinii indywidualnie przez przedstawiciela Funduszu*, wskazując na protokoły z posiedzenia Rady Nadzorczej Spółki.

(akta kontroli str. 1363, 2293-2330)

Regulamin sprawowania nadzoru w sposób jednoznaczny nakładał na przedstawiciela NFOŚiGW zasiadającego w Radzie Nadzorczej PDD SA obowiązek zaopiniowania ww. dokumentów. W protokołach z posiedzeń Rady Nadzorczej Spółki sporządzonych od maja 2020 r. do marca 2022 r. nie zawarto opinii przedstawiciela Funduszu, lecz odnotowano fakt omówienia ww.

⁴⁷ Uchwała Zarządu PDD SA nr 64/II/2020 z 10 września 2020 r.

dokumentów przez Prezesa Zarządu Spółki oraz podjęte uchwały w omawianych sprawach.

Niezaopiniowanie przez przedstawiciela Funduszu zasiadającego w Radzie Nadzorczej PDD SA ww. dokumentów wskazuje na niezachowanie w Funduszu standardu określonego w pkt 11 *Nadzór części II. Standardy kontroli zarządczej* lit. C. *Mechanizmy kontroli* załącznika do komunikatu nr 23 MF. Zgodnie z tym standardem należy prowadzić nadzór nad wykonaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji.

7. We *Wniosku do Zarządu NFOŚiGW*, stanowiącym podstawę do podjęcia uchwały nr A/52/1/2020 z 30 czerwca 2020 r. Zarządu Funduszu w sprawie wyznaczenia pełnomocników oraz zajęcia przez NFOŚiGW stanowiska na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki pod firmą Polskie Domy Drewniane Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, zwołanym na dzień 1 lipca 2020 r., powołano się na nieistniejący dokument Zarządu Spółki pn. *Strategia Inwestycji Nieruchomościowych PDD S.A.*

Zapis o sporządzeniu omawianego dokumentu został umieszczony odnośnie do pkt 5-10 porządku obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, tj. jako uzasadnienie do rekomendowania głosowania za zatwierdzeniem następujących sprawozdań Spółki za 2019 r.: finansowego; Zarządu PDD SA jako organu Spółki, o wydatkach reprezentacyjnych [...]; Zarządu Spółki ze stosowania dobrych praktyk; Rady Nadzorczej PDD SA z wyników oceny sprawozdania finansowego Spółki; sprawozdania Zarządu PDD SA z działalności Spółki oraz oceny wniosku Zarządu PDD SA w sprawie pokrycia straty za 2019 r.

(akta kontroli str. 619-624)

Zastępca dyrektora DTE wyjaśniła, że: *We wniosku do Zarządu NFOŚiGW stanowiącego podstawę do Uchwały Nr A/52/1/2020 z 30 czerwca 2020 r. wykorzystano treść materiału przesłanego przez Zarząd Spółki PDD SA. Jednakże NFOŚiGW nie posiada tego dokumentu, a Spółka w odpowiedzi na nasze zapytanie poinformowała, że nie przygotowała takiego dokumentu.*

(akta kontroli str. 2501)

Opisane postępowanie było nierzetelne. Powołanie się na nieistniejący dokument Zarządu Spółki we *Wniosku do Zarządu NFOŚiGW* wskazuje na niezachowanie w NFOŚiGW standardu określonego w pkt 16 *Bieżąca informacja* części II. *Standardy kontroli zarządczej* lit. D. *Informacja i komunikacja* załącznika do komunikatu nr 23 MF. Zgodnie z tym standardem osobom zarządzającym i pracownikom należy zapewnić, w odpowiedniej formie i czasie, właściwe oraz rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwaga	Opisane w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości wskazują, że ustalone mechanizmy kontroli zarządczej związane z nadzorem Zarządu NFOŚiGW nad realizacją zadań przez komórkę odpowiedzialną za nadzór właścicielski nad PDD SA nie stanowiły wystarczającej odpowiedzi na ryzyko wystąpienia nieprawidłowości.
Wnioski	1. Zapewnienie monitorowania stopnia wykonania celów i zadań PDD SA przy użyciu mierników i wskaźników określonych w rocznych planach rzeczowo-finansowych Spółki.

2. Zapewnienie przedkładania przez przedstawiciela NFOŚiGW w PDD SA informacji kwartalnych i rocznych zgodnie z zasadami i trybem określonym w wewnętrznych uregulowaniach Funduszu.
3. Wprowadzenie do Bazy danych o spółkach wszystkich wymaganych danych oraz zapewnienie możliwości weryfikacji terminów wprowadzania danych i zakresu ich zmian.
4. Usprawnienie mechanizmów kontroli zarządczej – po dokonaniu ponownej identyfikacji ryzyk odnoszących się do zadań skontrolowanych przez NIK – obejmujące w szczególności:
 - a) wzmocnienie systemu nadzoru w celu zapewnienia: prowadzenia Bazy danych o spółkach zgodnie z Wytycznymi dot. bazy danych, a także opiniowania przez przedstawiciela Funduszu zasiadającego w Radzie Nadzorczej PDD SA planów i sprawozdań wskazanych w § 8 ust. 1 pkt 5 oraz w § 8 ust. 1 pkt 8 Regulaminu sprawowania nadzoru,
 - b) zapewnienie efektywnych mechanizmów przekazywania ważnych informacji dotyczących nadzoru właścicielskiego nad PDD SA w obrębie struktury organizacyjnej NFOŚiGW,
 - c) zapewnienie efektywnego systemu wymiany ważnych informacji z PDD SA mających wpływ na realizację zadań przez DTE.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 3 października 2022 r.

główny specjalista
kontroli państwowej

Kontroler
Jolanta Zielińska

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska
p.o. Dyrektor

Tomasz Gawel